

Број: 1-03-34900-2/18-10

Датум: 14.12.2018.

Београд

На основу чл. 8. став 1. тачка 2), 17, 22, 60, 62. ст. 1-3. и 63. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), чл. 12. став 1. тачка 2), 21. и 28. Статута Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге („Службени гласник РС“, бр. 125/14 и 30/16), Одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији („Службени гласник РС“, број 78/18), Извештаја о анализи велепродајног тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији децембар 2017. - април 2018. године, који је Управни одбор Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге дана 24.4.2018. године усвојио закључком број: 1-К-021-34/18-1 (објављен на интернет страници Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге www.ratel.rs), у поступку анализе велепродајног тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији и одређивања оператора са значајном тржишном снагом, као и одређивања обавеза оператору са значајном тржишном снагом,

Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге доноси

РЕШЕЊЕ

- I. Предузеће за телекомуникације Телеком Србија акционарско друштво, Београд, Таковска 2, Београд, одређује се за оператора са значајном тржишном снагом на велепродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији.**
- II. Оператору из става I. диспозитива овог решења одређују се следеће обавезе:**
 - 1) објављивања одређених података у форми стандардне понуде;
 - 2) недискриминаторног поступања;
 - 3) рачуноводственог раздвајања;
 - 4) омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава;
 - 5) контроле цена и примене трошковног рачуноводства.
- III. Оператор из става I. диспозитива овог решења дужан је да обавезу објављивања одређених података у форми стандардне понуде, у складу са одредбом члана 64. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14), а која се посебно односи на рачуноводствене податке, техничке спецификације, карактеристике мреже, услове понуде и коришћења (укључујући ограничења), рокове важења понуде и цене, извршава на следећи начин:**

- 1) да објави Стандардну понуду за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и Стандардну понуду за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима;
- 2) да Стандардна понуда за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и Стандардна понуда за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима буду детаљно рашчлањене у складу са потребама тржишта и да садрже врсту услуге, одговарајуће рокове, услове и цене услуга;
- 3) да Регулаторној агенцији за електронске комуникације и поштанске услуге, полугодишње доставља детаљне извештаје који ће обухватити све релевантне показатеље ефикасности (KPI – *Key Performance Indicators*) и то:
 - број реализованих и одбијених захтева за рашчлањени приступ локалној петљи по сваком оператору кориснику;
 - број реализација захтева (за рашчлањени приступ локалној петљи, колокацију и приступ инфраструктури) код којих је дошло до кашњења по оператору и просечно време кашњења;
 - просечно време успоставе услуге (рашчлањеног приступа локалној петљи, колокације, приступа инфраструктури) по оператору.
- 4) да обезбеди да минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда буде у складу са општим актом Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, који ближе прописује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда.

IV. Оператор из става I. диспозитива овог решења дужан је да обавезу недискриминаторног поступања, сагласно одредби члана 65. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14), извршава тако да другим операторима пружа услуге под једнаким условима и са истим квалитетом као што чини за сопствене потребе, односно за потребе повезаних лица или партнера, те је у обавези да:

- 1) обезбеди једнаке услове (пре свега у погледу цена, рокова и информација) при истим околностима за све операторе кориснике који пружају исте услуге;
- 2) пружа услуге и податке операторима корисницима под истим условима и уз исти квалитет услуге који обезбеђује за сопствене потребе, потребе повезаних лица или партнера;
- 3) доставља Регулаторној агенцији за електронске комуникације и поштанске услуге уговоре о рашчлањеном приступу локалној петљи, уговоре о колокацији, уговоре о приступу мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и уговоре о изнајмљивању оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) закључене са операторима корисницима на основу Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, односно Стандардне понуде за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима у року од осам (8) дана од дана њиховог закључивања;

4) поштује рокове приликом пружања услуга рашчлањеног приступа локалној петљи, колокације, приступа мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), и то на следећи начин:

- у обавези је да преговара са оператором корисником у сврху решавања захтева за закључење уговора о рашчлањеном приступу локалној петљи, колокације, приступа мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) и у обавези је да размотри сваки примљени захтев за закључење уговора који је сачињен у складу са условима из Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и Стандардне понуде за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима. Оператор из става I. диспозитива овог решења има обавезу да одговори оператору кориснику на потпуни захтев за рашчлањени приступ локалној петљи на жељеној локацији, колокацију, приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) у року од 30 дана од дана пријема захтева. Уколико оператор из става I. диспозитива овог решења на захтев за рашчлањени приступ локалној петљи на локацији, колокацију, приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) не одговори у року од 30 дана или уколико одбије захтев, оператор корисник се може захтевом обратити Регулаторној агенцији за електронске комуникације и поштанске услуге. Одлуку о оправданости одбијања захтева за рашчлањени приступ или међуповезивање, колокацију, приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге доноси у року од 30 дана од дана пријема захтева;
- за трасе кабловске канализације, односно за дужине деоница оптичких влакана без преносне опреме (*dark fiber*), које су веће од два (2) km, рок за одговор на захтев оператора корисника за приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), може бити максимално 45 дана;
- дужан је да закључи уговор о међуповезивању у року од 30 дана од дана пријема потпуног захтева, а операторски приступ или међуповезивање се морају успоставити у року од 30 дана од дана закључења уговора;
- оператор корисник рашчлањеног приступа локалној петљи може да затражи од оператора из става I. диспозитива овог решења информације о локацијама главних разделника, који је у обавези да, у року од 15 дана од дана пријема потпуног захтева, оператору кориснику достави адресу главног разделника,

број претплатника и претплатничких петљи и област покривања датог главног разделника (у облику географске карте или у виду пописа улица);

- ако оператор из става I. диспозитива овог решења утврди да примљени захтев за рашчлањени приступ локалној петљи не садржи све потребне податке, затражиће од оператора корисника допуну тог захтева у року од седам (7) дана;
- у обавези је да одговори оператору кориснику на сваки појединачни захтев за рашчлањени приступ локалној петљи у року од највише пет (5) радних дана од дана пријема потпуног захтева;
- у обавези је да пружи оператору кориснику услугу појединачног рашчлањеног приступа локалној петљи у року од највише пет (5) радних дана од дана прихватања захтева;
- максимално време за отклањање квара је 48 сати од тренутка пријављивања квара од стране оператора корисника, осим у случају већих сметњи, као што је прекид кабла када је рок за отклањање сметњи пет (5) дана. Уколико се пријављени квар не налази у његовој зони одговорности, у обавези је да оператору кориснику предочи доказе о томе. Оператор из става I. диспозитива овог решења има обавезу да обезбеди да се пријављивање и обавештавање о отклањању квара врши електронским путем;
- у обавези је да размотри сваки примљени захтев за колокацију или проширење колокације који садржи све податке и који је сачињен у складу са условима из Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи. Дужан је да оператору кориснику достави понуду за колокацију или проширење колокације у року од 30 дана од дана пријема захтева, уколико за то постоје услови. Уколико није у могућности да оствари колокацију или проширење колокације на траженој локацији, у обавези је да оператора корисника обавести писаним путем о разлозима због којих није у могућности да испуни захтев, са детаљним образложењем. Уколико постоје техничке могућности, има обавезу да предложи оператору кориснику другу врсту колокације у року од 15 дана од дана одбијања захтева. У случају да нема слободног простора за физичку колокацију, дужан је да на захтев оператора омогући удаљену колокацију по избору оператора корисника;
- рок за успостављање колокације зависи од врсте тражене колокације (физичке, удаљене или виртуелне) и не може бити дужи од 60 дана од дана достављања понуде оператору кориснику. Ако су за успостављање колокације потребне друге дозволе (нпр. грађевинска дозвола), рок за успостављање колокације почиње да тече у односу на датум из дозволе;
- има обавезу да, на захтев оператора, омогући виртуелну колокацију, која представља смештање опреме у просторије оператора који нуди велепродајну услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, где он инсталира и одржава ту опрему и управља њоме, при чему оператору кориснику рашчлањеног приступа није дозвољен приступ опреми.

V. Оператор из става I. диспозитива овог решења дужан је да обавезу рачуноводственог раздвајања сагласно одредби члана 66. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14) извршава тако да обезбеди одвојено рачуноводствено праћење пословних активности у вези са пружањем велепродајне услуге локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији од осталих малопродајних и велепродајних услуга, и то на начин да:

- 1) припреми и достави извештај о раздвајању рачуна успеха и ангазоване имовине по свим врстама тржишних услуга, у роковима прописаним општим актом Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, који ближе уређује примену трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавање од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација;
- 2) на захтев Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге достави велепродајне и интерне трансферне цене, ради утврђивања постојања неоправданог унакрсног субвенционисања;
- 3) на захтев Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге омогући увид у закључене уговоре, рачуноводствене податке, укључујући и податке о приходима оствареним на релевантном тржишту.

VI. Оператор из става I. диспозитива овог решења дужан је да обавезу омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава сагласно одредби члана 67. став 3. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14) извршава тако да:

- 1) омогући другом оператору рашчлањени приступ локалној петљи, као и приступ одређеним елементима мреже и припадајућим средствима, укључујући приступ пасивним мрежним елементима који су повезани са пружањем услуге рашчлањеног приступа локалној петљи;
- 2) преговара у доброј вери са оператором који захтева приступ и да у одговарајућем року одговори на сваки разумни захтев за рашчлањени приступ локалној петљи и приступ уопште;
- 3) не укида већ одобрени приступ елементима мреже и припадајућој инфраструктури. Оператор из става I. диспозитива овог решења нема могућност да једнострано укине већ одобрени приступ локалној петљи, колокацију или приступ инфраструктури, већ само у случају када се договори са оператором корисником. У случају да намерава да укине одобрени приступ, услед укидања постојеће мреже, замене технологије или слично, а да при том није постигао договор са оператором корисником, дужан је да оператора корисника и Регулаторну агенцију за електронске комуникације и поштанске услуге обавести две (2) године унапред о намерама укидања приступа;
- 4) омогући слободан приступ техничким интерфејсима или другим кључним технологијама неопходним за пружање услуге рашчлањеног приступа локалној петљи;

- 5) омогући колокацију, односно други облик заједничког коришћења припадајућих средстава. Оператор из става I. диспозитива овог решења је у обавези да оператору кориснику омогући избор врсте колокације, у зависности од захтева оператора корисника и расположивости инфраструктуре. У случају да није у могућности да оператору кориснику понуди физичку или виртуелну колокацију на локацији главног разделника, у обавези је да му обезбеди коришћење удаљене колокације;
- 6) омогући приступ системима оперативне подршке или сличним софтверским системима, ради обезбеђивања лојалне конкуренције у пружању услуга електронских комуникација;
- 7) обезбеди међуповезивање мрежа и припадајућих средстава;
- 8) услугу изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), у оквиру расположивих техничких могућности, понуди оператору кориснику, уколико у кабловској канализацији не постоји расположиви слободан простор. Одговарајуће техничко решење за приступ кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) мора зависити како од могућности оператора пружаоца услуге тако и од избора оператора корисника;
- 9) пружање услуге приступа кабловској канализацији подразумева и услугу приступа кабловској канализацији ради полагања каблова у цеви пречника до 40 mm, односно до 20 mm. Приступ кабловској канализацији мора бити искључиво руковођен слободним простором у оквиру цеви и не може се условљавати минималним бројем цеви на одређеним деоницама.

VII. Оператор из става I. диспозитива овог решења дужан је да обавезу контроле цена и примене трошковног рачуноводства сагласно одредби члана 68. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14) извршава тако да обезбеди трошковну заснованост цена и примене трошковног рачуноводства у вези са велепродајном услугом рашчлањеног приступа локалној петљи у складу са општим актом Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, којим се ближе прописује примена трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавање од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација.

VIII. Оператор из става I. диспозитива овог решења је у обавези да, у року од 60 дана од дана пријема захтева Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, сачини и објави нову Стандардну понуду за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и нову Стандардну понуду за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима у складу са општим актом Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, који ближе прописује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда.

IX. Ово решење је коначно.

Образложење

Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција), је по службеној дужности, сагласно одредбама чл. 59. став 2. и 60. став 1. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14, у даљем тексту: Закон), извршила анализу велепродајног тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, уз примену Препоруке Комисије од 9. октобра 2014. године о релевантним тржиштима производа и услуга у области електронских комуникација подложних претходној (*ex ante*) регулацији 2014/710/ЕУ (у даљем тексту: Препорука Комисије о релевантним тржиштима 2014/710/ЕУ), ради утврђивања релевантности тржишта у смислу претходне регулације, односно да ли на посматраном тржишту постоји делотворна конкуренција или један или више оператора са значајном тржишном снагом (у даљем тексту: оператор са ЗТС), у циљу хармонизације са регулативом Европске уније и доношења нове одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији и о томе сачинила Извештај о анализи велепродајног тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, децембар 2017. - април 2018. године (у даљем тексту: Извештај о анализи тржишта), који је Управни одбор Агенције усвојио дана 24.4.2018. године закључком број: 1-К-021-34/18-1 (објављен на интернет страници Агенције www.ratel.rs), и у коме је садржана чињенична грађа за доношење решења у овој управној ствари.

У поступку који је претходио усвајању Извештаја о анализи тржишта од стране Управног одбора Агенције, а у складу са одредбама чл. 34-36. Закона, Агенција је у периоду од 1.2.2018. године до 5.3.2018. године спровела поступак јавних консултација ради прибављања мишљења стручне и шире јавности на Нацрт Извештаја о анализи тржишта. Агенција је након тога извршила анализу пристиглих мишљења, коментара и предлога на наведени акт и уважила основане коментаре и предлоге.

Одлуком о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији („Службени гласник РС“, број 78/18), која је ступила на снагу 27.10.2018. године, велепродајно тржиште локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији одређено је за релевантно тржиште подложно претходној регулацији.

То значи да је укупност оперативних активности предузетих сагласно наведеним одредбама Закона, ради утврђивања чињеничног стања које представља подлогу за доношење решења, и у коме су садржане одлучне чињенице, ближе приказана у Извештају о анализи тржишта, па исти садржи све правно релевантне чињенице и околности, у складу са начелом истине и слободне оцене доказа у управном поступку, сагласно члану 10. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16, у даљем тексту: ЗУП). Као такав, Извештај о анализи тржишта, у складу са одредбом члана 102. ЗУП-а, којом је уређен начин утврђивања чињеница и околности од значаја за поступање у управној ствари, односно чињенице изнете у њему, представљају основ за примену одредби чл. 62. и 63. Закона, тј.

основ су за доношење овог решења, којим је одређен оператор са ЗТС на релевантном тржишту, одређене му регулаторне обавезе, и начин њиховог извршавања.

Агенција је приликом анализе veleпродајног тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, сагласно одредби члана 60. Закона, водила рачуна о примени Препоруке Комисије о релевантним тржиштима 2014/710/ЕУ, као и Смерницама Комисије о анализи тржишта и процени значајне тржишне снаге на основу регулаторног оквира Заједнице за електронске комуникационе мреже и услуге 2002/С 165/03.

Период на који се анализа односи обухвата податке добијене од оператора за 2014, 2015. и 2016. годину.

У поступку анализе предметног тржишта, Агенција је, сагласно одредби чл. 60. став 2. и 62. став 3. Закона, сарађивала са Комисијом за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), као органом надлежним за заштиту конкуренције. Комисија је дана 2.3.2018. године доставила Агенцији мишљење на Извештај о анализи тржишта број: 9/0-03-187/2018-3 од 1.3.2018. године. У наведеном мишљењу Комисија је изнела став да је, имајући у виду да се рашчлањене локалне петље користе и за пружање говорне услуге и за пружање услуге широкопојасног приступа, део у коме се анализира veleпродајно тржиште локалног приступа, као и приступи које укључује, Извештај о анализи тржишта потребно допунити одговарајућим показатељима тражње за обе врсте услуга, односно бројем рашчлањених петљи и тренутним бројем корисника за услуге преноса података и за говорну услугу. Агенција је истакла да податке о броју корисника појединачне услуге није могуће приказати на тражени начин, с обзиром на то да се рашчлањени приступ може користити како за наведене услуге појединачно, тако и за обе услуге истовремено, те је из тог разлога изабран приказ какав је дат на Слици 10 Извештаја о анализи тржишта. Агенција је, уважавајући коментар Комисије, у текст Извештаја о анализи тржишта унела број корисника veleпродајне услуге рашчлањеног приступа за потребе омогућавања говорне услуге и услуге широкопојасног приступа на малопродајном нивоу у 2016. години. Комисија је такође навела да у Извештају о анализи тржишта део који се односи на приказ технолошког развоја на тржишту рашчлањеног (локалног) приступа и широкопојасног (централног) приступа (Поглавље 3.1.2) суштински представља приказ евентуалне потенцијалне конкуренције. Комисија наводи да је констатовано да се мреже оператора дистрибуције медијских садржаја, које се убрзано унапређују на EuroDocsis3.0 стандард и које све више представљају комбинацију оптичких и коаксијалних мрежа, у све већој мери могу прилагодити томе да омогуће економски одрживе понуде неких од veleпродајних услуга на комерцијалној основи. Комисија претпоставља да је у вези са изнетим налазом и закључак изнет на страни 53. Извештаја о анализи тржишта да су, поред оператора Предузеће за телекомуникације Телеком Србија акционарско друштво, Београд, Таковска 2, Београд (у даљем тексту: Телеком Србија а.д.), приступ до крајњих корисника путем сопствене приступне мреже реализовали и алтернативни оператори и то пре свега оператори дистрибуције медијских садржаја путем оптичких, коаксијалних или хибридних оптичко-коаксијалних мрежа. У вези са изнетим, Комисија је мишљења да је Извештај о анализи тржишта потребно допунити

подацима који се односе на очекиване рокове да до извесних унапређења евентуално дође, а нарочито подацима којима се образлажу разлози због којих мреже оператора дистрибуције медијских садржаја нису прилагођене томе да омогуће приступ на veleпродајном нивоу, те техничке и комерцијалне услове потребне за њихово прилагођавање. Агенција је указала да су у периоду од 2014. до 2016. године на који се Извештај о анализи тржишта односи, мреже за дистрибуцију медијских садржаја алтернативних оператора биле у зачетку модернизације. Агенција располаже подацима достављеним од стране оператора и управо на основу њих је извела закључак да степен њихове развијености у посматраном периоду није био довољан да се прилагоде пружању veleпродајних услуга релевантних за предметно тржиште. Из наведених разлога у Извештају о анализи тржишта наведено је да ће Агенција наставити да прати степен развијености поменутих мрежа и у складу са променама на тржишту предузимати одговарајуће кораке. Комисија је мишљења да Извештај о анализи тржишта садржи обиман приказ тржишта широкопојасног приступа интернету, нарочито малопродајног сегмента, при чему је veleпродајно тржиште широкопојасног приступа интернету само за себе подложно претходној регулацији и сачињавању посебног извештаја о његовој анализи. Комисија наводи да се у контексту предметног тржишта и Извештаја о анализи тржишта, veleпродајна услуга широкопојасног приступа анализира само као евентуални супститут veleпродајној услузи локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, при чему је на страни 22. Извештаја о анализи тржишта, на основу изнетих карактеристика предметних услуга, изведен закључак да ове услуге и даље припадају различитим релевантним тржиштима и да се могу сматрати комплементарним услугама, а не супститутима. Имајући у виду закључак на страни 46. Извештаја о анализи тржишта да veleпродајна услуга широкопојасног приступа не представља супститут услузи рашчлањеног приступа локалној петљи, Комисија сматра да је велики део Извештаја о анализи тржишта посвећен наведеном сегменту, док је у исто време део Извештаја „Vелепродајно тржиште локалног приступа“ приказан без кључних показатеља тражње и тренутне величине тржишта. Агенција је указала да се, у складу Експланаторним меморандумом приложеним Препоруци Комисије о релевантним тржиштима производа и услуга у области електронских комуникација подложним претходној (*ex ante*) регулацији 2014/710/ЕУ у складу са Директивом 2002/21/ЕЗ Европског парламента и Савета о заједничком регулаторном оквиру за електронске комуникационе мреже и услуге (у даљем тексту: Експланаторни меморандум)¹, veleпродајно тржиште локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији састоји од услуге физичког или пасивног приступа локалној петљи, или еквивалентног виртуелног приступа који омогућава услуге широкопојасног приступа или одговарајуће услуге преноса података. Иако се путем veleпродајне услуге локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији могу омогућити и говорне услуге, тражња за наведеном veleпродајном услугом је пре свега последица тражње за услугом широкопојасног приступа интернету, или за одговарајућом услугом преноса података, на малопродајном нивоу, те се у том контексту иста и разматрала у Извештају о анализи тржишта. Из наведених разлога је и сам Извештај о

¹ Експланаторни меморандум, страна 42

анализи тржишта врло детаљан у делу у коме приказује стање на малопродајном тржишту широкопојасног приступа. С друге стране, исту малопродајну услугу, широкопојасни приступ интернету, оператори могу својим крајњим корисницима омогућити коришћењем велепродајне услуге која се заснива на физичком рашчлањеном приступу и велепродајне услуге широкопојасног (*bitstream*) приступа, те је из тог разлога било потребно да се испита да ли наведене услуге припадају истом или различитим релевантним тржиштима и изведен је закључак да су дате услуге међусобно комплементарне. Како би се стекао бољи увид у тренутну величину тржишта које је предмет Извештаја о анализи тржишта, Агенција је унела измену у Поглавље 3.1.4.1 на 32. страни Извештаја о анализи тржишта, наводећи број корисника велепродајне услуге рашчлањеног приступа за потребе пружања услуга широкопојасног приступа и говорне услуге на малопродајном нивоу у 2016. години. Комисија је напоменула и да задржава право да у конкретним поступцима које води у оквиру својих надлежности, у складу са прописима којима се уређује заштита конкуренције изведе и евентуално другачије закључке у односу на наведене у предметној анализи, нарочито у погледу утврђивања релевантног тржишта, било у производној, било у географској димензији, при чему је могуће да се конкретна дефиниција не подудара у свему са дефиницијом усвојеном за потребе анализе. Агенција је усвојила овај коментар и сагласна је са њим.

Одређивање оператора са ЗТС експлицитно је уређено одредбама члана 62. Закона.

Обавезе оператора са ЗТС, које се решењем одређују оператору са ЗТС, прописане су чланом 63. Закона.

Велепродајно тржиште локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији је у поступку анализе дефинисано у производној и географској димензији, анализирани су критеријуми за утврђивање значајне тржишне снаге, а по окончању тог поступка за оператора са ЗТС одређен је Телеком Србија а.д.

Агенција је ставом II. диспозитива овог решења, оператору са ЗТС одредила обавезе на основу постојећег стања тржишне конкуренције и идентификованих потенцијалних препрека у развоју тржишне конкуренције, са којима се суочавају оператори на велепродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији.

Агенција је закључила да у производној димензији, велепродајно тржиште локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији укључује следеће услуге:

- 1) рашчлањени приступ локалној петљи који се може се реализовати као:
 - потпуни рашчлањени приступ, или
 - дељени рашчлањени приступ;
- 2) приступ мрежној инфраструктури, која подразумева:
 - приступ кабловској канализацији, и
 - колокацију;
- 3) изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*).

Наведене услуге се нуде:

- сопственом предузећу (*self supply*), као нераздвојиви део услуга на малопродајном нивоу за сопствене кориснике, и
- операторима корисницима, како би били у могућности да крајњим корисницима који нису повезани на њихову мрежу за приступ понуде услуге на малопродајном нивоу.

Географска димензија велепродајног тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији је територија Републике Србије.

На основу критеријума за утврђивање појединачне значајне тржишне снаге који су дефинисани одредбом члана 61. став 2. Закона, и то: величина оператора и његових конкурената, посебно у погледу броја корисника и прихода на релевантном тржишту, контрола над инфраструктуром чији се обим не може лако реплицирати, технолошка предност оператора која му омогућава надмоћан положај на тржишту, недостатак или низак ниво преговарачке моћи купаца, лак или повлашћен приступ тржиштима капитала, односно финансијским ресурсима, степен диверсификације производа или услуга (нпр. повезани производи или услуге), економија обима, економија опсега, степен вертикалне интеграције, високи степен развоја дистрибутивне и продајне мреже, недостатак потенцијалне конкуренције и постојање препрека за ширење, Агенција је утврдила да на посматраном тржишту не постоји ефикасна конкуренција, односно да оператор Телеком Србија а.д. поседује појединачну значајну тржишну снагу на том тржишту.

Анализом наведених критеријума за утврђивање појединачне снаге Агенција је закључила да на велепродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији не постоји конкуренција и да оператор Телеком Србија а.д. има 100% тржишног учешћа на предметном тржишту.

Имајући у виду наведено, као и одредбу члана 62. став 1. Закона, којом је прописано да када Агенција, на основу претходно спроведене анализе тржишта, утврди непостојање делотворне конкуренције на релевантном тржишту (као и на уско повезаном тржишту), решењем одређује оператора који, појединачно или заједно са другим операторима, на том тржишту има значајну тржишну снагу, одлучено је као у ставу I. диспозитива овог решења.

Такође, одредбом члана 62. став 2. Закона, прописано је да решењем из става 1. овог члана, Агенција одређује оператору са ЗТС најмање једну обавезу из члана 63. овог закона, водећи рачуна о врсти и природи утврђених недостатака на тржишту, претходним улагањима, подстицању даљих улагања и могућности за повраћај улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.

Уз уважавање постојећих и потенцијалних препрека у развоју тржишне конкуренције, Агенција је оператору Телеком Србија а.д, као оператору са ЗТС на велепродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, одредила следеће обавезе из члана 63. Закона: објављивања одређених података у форми стандардне понуде, недискриминаторног поступања, рачуноводственог раздвајања, омогућавања приступа и

коришћења елемената мреже и припадајућих средстава, као и контроле цена и примене трошковног рачуноводства, те је одлучено као у ставу II. диспозитива овог решења.

Обавезе се уводе са циљем да се на најбољи начин отклоне потенцијалне препреке развоју конкуренције, омогући развој релевантног тржишта и конкуренције и заштите интереси крајњих корисника.

Приликом одређивања обавеза оператору са ЗТС, Агенција је водила рачуна о врсти и природи утврђених недостатака на тржишту, претходним улагањима, подстицању даљих улагања и могућности повраћаја улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.

Телеком Србија а.д. је дужан да обавезе утврђене ставом II. диспозитива овог решења, које су појединачно уређене одредбама чл. 64-68. Закона, извршава на начин утврђен ст. III. до VII. диспозитива овог решења, како следи:

1. Обавеза објављивања одређених података у форми стандардне понуде

У складу са одредбама члана 64. Закона, оператор са ЗТС има обавезу објављивања одређених података која се посебно односи на рачуноводствене податке, техничке спецификације, карактеристике мреже, услове понуде и коришћења (укључујући ограничења), рокове важења понуде и цене у вези са услугама међуповезивања и приступа.

Агенција констатује да је оправдано одредити обавезу Телеком Србија а.д. да објављује одређене податке, јер би се тиме осигурало да Телеком Србија а.д. као оператор са ЗТС на релевантном тржишту, нуди услуге другим операторима под једнаким условима и са истим квалитетом као што то чини за сопствене потребе, односно за потребе повезаних лица или партнера. Обавеза објављивања одређених података омогућава операторима корисницима велепродајне услуге да на основу транспарентно објављених услова Телеком Србија а.д. дођу до закључка да ли су дискриминисани ценама, условима и роковима.

Без обавезе објављивања одређених података, Агенција не би на одговарајући начин могла да прати да ли оператор са ЗТС на релевантном тржишту спроводи обавезу недискриминаторног поступања. Обавеза објављивања одређених података је додатна обавеза у смеру уклањања препрека за развој конкуренције које су везане за дискриминацију на ценовној и неценовној основи, посебно имајући у виду да је све облике дискриминаторног поступања могуће утврдити само онда када су транспарентно објављени услови под којима оператор са ЗТС нуди услуге на релевантном тржишту.

Обавеза објављивања одређених података чини остале обавезе које има оператор са ЗТС на релевантном тржишту још ефикаснијим, а нарочито обавезе недискриминаторног поступања и омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава.

Обавеза објављивања одређених података допуњује обавезу рачуноводственог раздвајања. Примена обавезе објављивања одређених података има за циљ да укаже на антиконкурентске активности и препреке за развој конкуренције које се односе на унакрсно

субвенционисање, дискриминацију на ценовној основи и праксу препознату као ценовно истискивање маргине профита (*price squeeze*) и да допринесе њиховом отклањању.

Агенција констатује да обавеза објављивања одређених података за услуге које се пружају на veleпродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији од стране оператора Телеком Србија а.д., као оператора са ЗТС, треба да буде у форми стандардних понуда, и то Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и Стандардне понуде за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима. Услови за колокацију и приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији, као и услуга изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), треба да буду део Стандардне понуде за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима, која мора бити сачињена на такав начин да омогући оператору кориснику да користи и плаћа само оне компоненте које су му потребне ради пружања услуге. Стандарном понудом за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима треба да буду обухваћене услуге приступа кабловској канализацији ради полагања каблова у цеви пречника до 40 mm, односно пречника до 20 mm, при чему приступ кабловској канализацији мора бити искључиво руковођен слободним простором у оквиру цеви и не може се условљавати минималним бројем цеви на одређеним деоницама, што је у складу са међународном праксом.

Минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања наведених стандардних понуда се ближе прописује општим актом Агенције којим се уређује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда и, између осталог, садржи цене, разумне рокове, као и накнаде за непоштовање рокова извођења, а све са циљем да се осигура правовременост у испуњавању обавеза.

Стандардна понуда за рашчлањени приступ локалној петљи треба да садржи следеће елементе:

- 1) опис услуга на veleпродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији које обухватају дељени и потпуни рашчлањени приступ локалној петљи, укључујући и услове за колокацију;
- 2) опште одредбе које се тичу предмета, примене, важења и ограничења Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи;
- 3) услове пружања услуга приступа инфраструктури на нивоу veleпродаје, за дељени и потпуни рашчлањени приступ локалној петљи;
- 4) права и обавезе оператора корисника и Телеком Србија а.д. као оператора који нуди veleпродајне услуге, као и права и обавезе ових оператора у односу на крајњег корисника;
- 5) начин и поступке подношења захтева, преговарања и склапања уговора о пружању релевантне услуге и ограничења при њиховој употреби;
- 6) услове и разлоге под којима се може одбити захтев оператора да користи релевантне услуге;
- 7) испитивање интероперабилности мрежа;

- 8) услове под којима може доћи до измене Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, уговора или техничких параметара;
- 9) цене услуга заједно са описом радова, опреме, документације и осталих елемената који су датом услугом обухваћени. У оквиру Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи треба да буду наведене цене за:
 - једнократну накнаду за успоставу појединачног рашчлањеног приступа локалној петљи,
 - месечну накнаду за рашчлањени приступ локалној петљи,
 - отказивање и искључење,
 - повлачење захтева,
 - прелазак са дељеног на потпуни рашчлањени приступ,
 - неосновани захтев за отклањање сметње.

Уколико постоје попусти на поједине услуге, износи и принципи одређивања тих попушта треба да буду наведени;

- 10) техничке услове приступа и коришћења локалне петље са техничким описима за потпуни рашчлањен приступ (расположивост, преносна технологија, интерфејси, физички предуслови, употреба сваког прикључка, оперативна резерва, одређивање одговорности, дефинисање тачке разграничења међусобне одговорности) и додатне описе за дељени приступ (одговорност за техничку опрему, интерфејси, употреба горњег фреквенцијског опсега за пренос података);
- 11) поступак преласка оператора корисника услуге са потпуног на дељени рашчлањени приступ локалној петљи и обрнуто;
- 12) отклањање кварова код релевантних услуга (опреме, каблова, напајања електричном енергијом);
- 13) накнаде у случају кашњења са успостављањем појединачног рашчлањеног приступа локалној петљи, као и одбијања претходно прихваћених захтева за приступ локалној петљи, укључујући и накнаде због неизвршавања уговорних обавеза у договореном временском року;
- 14) одговорност и накнада штете обеју страна (пружаоца и корисника услуге);
- 15) услуге приступа информационом систему (опис услуге, услови приступа системима подршке, услови коришћења ИТ система и база података). Приступ ИТ систему подршке треба да буде преко *web* интерфејса. Минимум који приступ ИТ систему подршке треба оператору кориснику да омогући је: слање и праћење захтева, пријављивање сметњи и увид у издате фактуре;
- 16) начин обрачуна, плаћања и обезбеђења плаћања, који укључује временске рокове, начин достављања рачуна и поступак приговора на испоручени рачун (рекламација);
- 17) услове који се односе на права интелектуалне својине;
- 18) услове и поступке који се односе на поверљиве информације и пословну тајну;
- 19) квалитет услуге кроз уговоре о нивоу услуге;
- 20) додатне елементе као што су: захтев оператора за склапање уговора о рашчлањеном приступу локалној петљи, захтев за појединачни рашчлањени приступ локалној

петљи, изјава о поверљивости, изјава крајњег корисника о намери склапања уговора са оператором корисником, изјава крајњег корисника о обавезивању на плаћање заосталих дуговања оператору чије је услуге користио и сл.

Стандардна понуда за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима треба да садржи следеће елементе:

- 1) опис услуга на велепродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији које обухватају колокацију (која може бити физичка, виртуелна или удаљена) и приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији, као и услугу изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*);
- 2) опште одредбе које се тичу предмета, примене, важења и ограничења Стандардне понуде за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима;
- 3) услове пружања услуга приступа инфраструктури на нивоу велепродаје;
- 4) начин и поступке подношења захтева, преговарања и склапања уговора о пружању релевантне услуге и ограничења при њиховој употреби;
- 5) услове и разлоге под којима се може одбити захтев оператора да користи релевантне услуге;
- 6) услове под којима може доћи до измене Стандардне понуде услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима, уговора или техничких параметара;
- 7) цене услуга колокације, приступа кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) и списак услуга које су обухваћене ценом заједно са описом радова, опреме, документације и осталих елемената који су датом услугом обухваћени. У оквиру Стандардне понуде за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима треба да буду наведене цене за:
 - једнократну накнаду за успоставу колокације, приступа кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*),
 - месечну накнаду за колокацију, приступ кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*),
 - отказивање услуге,
 - повлачење захтева,
 - неосновани захтев за отклањање сметње.

Уколико постоје попусти на поједине услуге, износи и принципи одређивања тих попушта треба да буду наведени;

- 8) правила коришћења колокацијског простора, карактеристике опреме, могућа ограничења коришћења у просторима за колокацију, услови приступа за особље оператора корисника, услови за прикључење на електронску комуникациону мрежу и енергетско напајање, као и други услови потребни за редовни рад оператора корисника колокације;
- 9) најмање време трајања услуге колокације, приступа кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*);

- 10) дефиницију слободног простора у цевима кабловске канализације, укључујући и дефиницију сервисног простора и простора предвиђеног за планиране инвестиције, као и рок за реализацију планираних инвестиција;
- 11) отклањање кварова код релевантних услуга;
- 12) накнаде у случају кашњења са успостављањем услуге колокације, приступа кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), као и одбијања претходно прихваћених захтева за успостављање услуге колокације, приступ кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), укључујући и накнаде због неизвршавања уговорних обавеза у договореном временском року;
- 13) одговорност и накнаду штете обеју страна (пружаоца и корисника услуге);
- 14) услуге приступа информационом систему (опис услуге, услови приступа системима подршке, услови коришћења ИТ система и база података). Приступ ИТ систему подршке треба да буде преко *web* интерфејса. Минимум који приступ ИТ систему подршке треба оператору кориснику да омогући је: слање и праћење захтева, пријављивање сметњи и увид у издате фактуре;
- 15) начин обрачуна, плаћања и обезбеђења плаћања, који укључује временске рокове, начин достављања рачуна и поступак приговора на испоручени рачун (рекламација);
- 16) услове који се односе на права интелектуалне својине;
- 17) услове и поступке који се односе на поверљиве информације и пословну тајну;
- 18) квалитет услуге кроз уговоре о нивоу услуге;
- 19) додатне елементе као што су: захтев оператора за склапање уговора о колокацији, приступу кабловској канализацији и изнајмљивању оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), изјава о поверљивости и слично.

У складу са одредбама члана 64. Закона, Телеком Србија а.д., као оператор са ЗТС на релевантном тржишту, дужан је да, на захтев Агенције, сачини и објави Стандардну понуду за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и Стандардну понуду за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима у року од 60 дана од дана пријема захтева.

Уколико наведене стандардне понуде не буду сачињене у складу са захтевима Агенције и буду спречавале развој ефикасне конкуренције, Агенција има обавезу да поступи у складу са општим актом Агенције којим се уређује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда.

Агенција констатује да је потребно да има увид у начин омогућавања локалног приступа на релевантном тржишту. Из тог разлога, потребно је да се, у оквиру обавезе објављивања одређених података, Телеком Србија а.д. одреди обавеза да објављује податке (*KPI - Key Performance Indicators*), који дају увид у поступање приликом приступа елементима мреже и припадајућим средствима. Минимални садржај ове обавезе подразумева следеће показатеље:

- број реализованих и одбијених захтева за рашчлањени приступ локалној петљи по сваком оператору кориснику;

- број реализација захтева (за рашчлањени приступ локалној петљи, колокацију и приступ инфраструктури) код којих је дошло до кашњења по оператору, и просечно време кашњења;
- просечно време успоставе услуге (рашчлањеног приступа локалној петљи, колокације, приступа инфраструктури) по оператору.

Агенција констатује да би Телеком Србија а.д., као оператор са ЗТС на релевантном тржишту и вертикално интегрисан оператор, у одсуству претходне регулације, могао да нуди велепродајну услугу свом малопродајном делу по нижим ценама у односу на друге оперatore, чиме би директно утицао на малопродајне цене оператора корисника, преносећи своју значајну тржишну снагу на везано малопродајно тржиште. Такође, Телеком Србија а.д. би, у одсуству обавезе објављивања одређених података, унакрсним субвенционисањем могао да на велепродајном нивоу наплаћује услуге по цени вишој од трошкова, како би на везаном малопродајном тржишту услугу нудио по цени нижој од трошкова.

На основу наведеног, став Агенције је да је обавеза објављивања одређених података неопходна, јер пружа јасан увид у рад Телеком Србија а.д. на релевантном тржишту и допуњује остале обавезе, а пре свега обавезу недискриминаторног поступања, као и да је ова обавеза пропорционална наведеним препрекама за развој ефикасне конкуренције.

2. Обавеза недискриминаторног поступања

Обавеза недискриминаторног поступања, сагласно одредби члана 65. став 1. Закона, односи се на једнако поступање оператора са ЗТС приликом пружања услуга међуповезивања и приступа у упоредивим околностима.

У складу са одредбама члана 65. став 2. Закона, оператор са ЗТС је дужан да другим операторима пружа услуге међуповезивања и приступа под једнаким условима и са истим квалитетом као што то чини за сопствене потребе, односно за потребе повезаних лица или партнера.

Агенција одређује Телеком Србија а.д., као оператору са ЗТС на велепродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, обавезу недискриминаторног поступања.

Обавеза недискриминаторног поступања обезбеђује да оператор корисник, у истим околностима, добије услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, колокације и приступа мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији по истим ценама, под истим условима и са истим квалитетом као кад Телеком Србија а.д. пружа те услуге за сопствене потребе (свом малопродајном делу), односно за потребе повезаних лица или партнера.

Агенција констатује да одређивање само обавезе омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава није довољна мера, с обзиром на то да Телеком Србија а.д. и поред наведене обавезе може да користи различите препреке за развој тржишне конкуренције на ценовној и неценовној основи и да на тај начин себи и повезаним лицима пружи боље услове пословања, чиме се угрожава развој конкуренције на малопродајном

нивоу и интереси крајњих корисника. Обавеза недискриминаторног поступања допуњава обавезу омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава. Телеком Србија а.д. мора омогућити приступ и коришћење елемената мреже под једнаким условима свим операторима корисницима, јер се тако успоставља ефикасна конкуренција.

Обавеза недискриминаторног поступања је комплементарна обавези објављивања одређених података, тако да Телеком Србија а.д, поред обавезе објављивања Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и Стандардне понуде за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима, има и обавезу да исте сачини и примењује тако да оператор корисник, у истим околностима, добије услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, колокације, приступа мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији, и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) по истим ценама, под истим условима и са истим квалитетом као кад Телеком Србија а.д. те услуге пружа за сопствене потребе.

Агенција одређује Телеком Србија а.д., као оператору са ЗТС на релевантном тржишту, обавезу недискриминаторног поступања, тако да:

- при истим околностима осигура једнаке услове за све операторе кориснике који пружају исте услуге;
- пружи услуге и податке операторима корисницима под истим условима и уз исти квалитет услуге који обезбеђује за сопствене потребе, потребе повезаних лица или партнера.

Телеком Србија а.д. је у обавези да Агенцији достави уговоре о рашчлањеном приступу локалној петљи, уговоре о колокацији, уговоре о приступу мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и уговоре о изнајмљивању оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) закључене са операторима корисницима, на основу стандардних понуда, у року од осам (8) дана од дана њиховог закључивања. Агенција ће бити у могућности да увидом у ове уговоре са различитим операторима корисницима, као и њиховим упоређивањем, утврди да ли Телеком Србија а.д. поштује обавезу недискриминаторног поступања и да ли пружа услуге под једнаким условима и са истим квалитетом као што то чини за сопствене потребе. У случају неодређивања ове обавезе оператору са ЗТС, Агенција не би могла да реагује на одговарајући начин.

Према BEREC документу о најбољој савременој пракси у регулисању veleпродајног приступа инфраструктури², посебно примерена мера може бити мера одређивања прецизних рокова који се могу дефинисати за наручивање, испоруку, доступност и одржавање, а који се односе на услуге рашчлањеног приступа локалној петљи, колокације, приступа мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без

² BEREC Common Position on Best Practice in Remedies on the Market for Wholesale (physical) Network Infrastructure Access (including shared or fully unbundled access) at a Fixed Location Imposed as a Consequence of a Position of Significant Market Power in the Relevant Market, BoR (12) 104

преносне опреме (*dark fiber*), кроз уговоре о нивоу услуга (SLA - *Service Level Agreement*) и уговоре о гаранцији нивоа услуге (SLG – *Service Level Guarantee*).

Рокови дефинисани кроз наведене уговоре не смеју бити дискриминаторни у поређењу са роковима који се примењују за сопствене потребе, односно за потребе повезаних лица или партнера.

Сходно томе, Телеком Србија а.д. има обавезу поштовања рокова приликом пружања услуга рашчлањеног приступа локалној петљи, колокације, приступа мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), и то на следећи начин:

- у обавези је да преговара са оператором корисником у сврху решавања захтева за закључење уговора о рашчлањеном приступу локалној петљи, колокације, приступа мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) и мора да размотри сваки примљени захтев за закључење уговора који је сачињен у складу са условима из Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и Стандардне понуде за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима. Телеком Србија а.д. има обавезу да одговори оператору кориснику на потпуни захтев за рашчлањени приступ локалној петљи на жељеној локацији, колокацију, приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) у року од 30 дана од дана пријема захтева. Уколико Телеком Србија а.д. на захтев за рашчлањени приступ локалној петљи на локацији, колокацију, приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) не буде одговорио у року од 30 дана или уколико одбије захтев, оператор корисник се може захтевом обратити Агенцији. Одлуку о оправданости одбијања захтева за рашчлањени приступ или међуповезивање, колокацију, приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), Агенција ће донети у року од 30 дана од дана пријема захтева;
- за трасе кабловске канализације, односно за дужине деоница оптичких влакана без преносне опреме (*dark fiber*), које су веће од два (2) km, рок за одговор на захтев оператора корисника за приступ мрежној инфраструктури, а нарочито кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*), може бити максимално 45 дана;
- дужан је да закључи уговор о међуповезивању у року од 30 дана од дана пријема потпуног захтева. Операторски приступ или међуповезивање се морају успоставити у року од 30 дана од дана закључења уговора;
- оператор корисник рашчлањеног приступа локалној петљи може да затражи од Телеком Србија а.д. информације о локацијама главних разделника. Телеком Србија а.д. је у обавези да, у року од 15 дана од дана пријема потпуног захтева, оператору

кориснику доставити адресу главног разделника, број претплатника и претплатничких петљи и област покривања датог главног разделника (у облику географске карте или у виду пописа улица);

- ако Телеком Србија а.д. утврди да примљени захтев за рашчлањени приступ локалној петљи не садржи све потребне податке, затражиће од оператора корисника допуну тог захтева у року од седам (7) дана;
- у обавези је да одговори оператору кориснику на сваки појединачни захтев за рашчлањени приступ локалној петљи у року од највише пет (5) радних дана од дана пријема потпуног захтева;
- у обавези је да пружи оператору кориснику услугу појединачног рашчлањеног приступа локалној петљи у року од највише пет (5) радних дана од дана прихватања захтева;
- максимално време за отклањање квара је 48 сати од тренутка пријављивања квара од стране оператора корисника, осим у случају већих сметњи, као што је прекид кабла када је рок за отклањање сметњи пет (5) дана. Уколико се пријављени квар не налази у његовој зони одговорности, Телеком Србија а.д. је у обавези да оператору кориснику предочи доказе о томе. Телеком Србија а.д. дужан је да обезбеди да се пријављивање и обавештавање о отклањању квара врши електронским путем;
- у обавези је да размотри сваки примљени захтев за колокацију или проширење колокације који садржи све податке и који је сачињен у складу са условима из Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи. Телеком Србија а.д. ће оператору кориснику доставити понуду за колокацију или проширење колокације у року од 30 дана од дана пријема захтева, уколико за то постоје услови. Уколико није у могућности да оствари колокацију или проширење колокације на траженој локацији, Телеком Србија а.д. је у обавези да оператора корисника обавести писаним путем о разлозима због којих није у могућности да испуни захтев, са детаљним образложењем. Уколико постоје техничке могућности, Телеком Србија а.д. има обавезу да предложи оператору кориснику другу врсту колокације у року од 15 дана од дана одбијања захтева. У случају да нема слободног простора за физичку колокацију, Телеком Србија а.д. је дужан да на захтев оператора омогући удаљену колокацијом по избору оператора корисника;
- рок за успостављање колокације зависи од врсте тражене колокације (физичке, удаљене или виртуелне) и не може бити дужи од 60 дана од дана достављања понуде оператору кориснику. Ако су за успостављање колокације потребне друге дозволе (нпр. грађевинска дозвола), рок за успостављање колокације почиње да тече у односу на датум из дозволе;
- у обавези је да, на захтев оператора, омогући виртуелну колокацију, која представља смештање опреме у просторије оператора који нуди велепродајну услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, где он инсталира и одржава ту опрему и управља њоме, при чему оператору кориснику рашчлањеног приступа није дозвољен приступ опреми.

Телеком Србија а.д. би одуговлачењем при испуњавању својих обавеза омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава могао ограничити или отежати улазак и пословање оператора корисника који у значајној мери зависе од начина приступа и услова које добијају од Телеком Србија а.д. Тако би у случају кашњења и одуговлачења при испуњавању обавеза од стране Телеком Србија а.д. трпео оператор корисник и његови крајњи корисници. У том случају крајњи корисници би сматрали да је оператор корисник одговоран за препреке које имају приликом коришћења услуга. Ометање оператора корисника од стране Телеком Србија а.д. неизвршавањем обавеза у унапред утврђеном и разумном року могло би се огледати у предугим роковима решавања захтева или пружања услуга рашчлањеног приступа локалној петљи и колокације, као и одуговлачењем приликом отклањања кварова. Из тих разлога, Агенција закључује да Телеком Србија а.д. треба да има обавезу плаћања накнаде за кашњење, која ће на њега утицати да се понаша одговорно и не примењује тактике одуговлачења.

Агенција закључује да обавеза недискриминаторног поступања одређена оператору Телеком Србија а.д., не представља додатно оптерећење, јер не узрокује додатне трошкове и нове процедуре. Ова обавеза даје увид у понашање оператора са ЗТС приликом пружања услуге међуповезивања и приступа операторима корисницима, као и могућност да се утврди да ли се услуга пружа под једнаким условима и са истим квалитетом као што се то чини за сопствене потребе, односно за потребе повезаних лица или партнера.

3. Обавеза рачуноводственог раздвајања

У складу са одредбама члана 66. Закона, Агенција одређује Телеком Србија а.д., као оператору са ЗТС, обавезу рачуноводственог раздвајања, која се односи на одвојено рачуноводствено праћење пословних активности у вези са пружањем veleпродајне услуге локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији од осталих малопродајних и veleпродајних услуга.

У складу са општим актом Агенције којим се уређује примена трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавање од стране оператора са ЗТС у области електронских комуникација, Телеком Србија а.д. је дужан да припреми и достави извештај о раздвајању рачуна успеха и ангажоване имовине по свим врстама тржишних услуга, у роковима предвиђеним овим општим актом Агенције.

Такође, Телеком Србија а.д. има обавезу да, на захтев Агенције, достави veleпродајне и интерне трансферне цене, ради утврђивања евентуалног постојања неоправданог унакрсног субвенционисања, као и да, на захтев Агенције, омогући увид у закључене уговоре, рачуноводствене податке, укључујући и податке о приходима оствареним на тржишту. Агенција је овлашћена и да те податке објави, уколико би се тиме допринело развоју делотворне конкуренције, водећи рачуна о томе да битно не угрози пословање оператора.

4. Обавеза омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава

Ако се утврди да би ускраћивање приступа, неоправдано условљавање или слично ограничавање од стране оператора са ЗТС спречило развој конкуренције на малопродајном нивоу или угрозило интересе крајњих корисника, у складу са одредбама члана 67. Закона, Агенција може оператору са ЗТС да одреди обавезу омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава, тако да се удовољи оправданим захтевима других оператора.

Агенција закључује да би ускраћивање приступа, неоправдано условљавање или слично ограничавање, спречило развој конкуренције на малопродајном нивоу, чиме би се угрозили интереси крајњих корисника.

У складу са одредбама члана 67. Закона, обавеза омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава може се употпунити додатним захтевима у погледу савесности и поштења, правичности и благовремености. На основу тога, Агенција констатује да Телеком Србија а.д. мора да одреди рокове који се односе на пружање услуга са релевантног тржишта, јер би, у супротном, као оператор са ЗТС и вертикално интегрисани оператор на релевантном тржишту, могао да примењује тактику одуговлачења, будући да би могао имати интерес одлагања почетка пружања услуга операторима корисницима.

Агенција констатује да оператор са ЗТС на велепродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији може да користи различите механизме на ценовној и неценовној основи како би конкуренцији отежао (или чак учинио немогућим) улазак на тржиште и пословање. На основу наведеног, а имајући у виду одредбе члана 67. Закона, Агенција закључује да је оправдано оператору са ЗТС наложити да:

- 1) омогући другом оператору рашчлањени приступ локалној петљи, као и приступ одређеним елементима мреже и припадајућим средствима, укључујући приступ пасивним мрежним елементима који су повезани са пружањем услуге рашчлањеног приступа локалној петљи;
- 2) преговара у доброј вери са оператором који захтева приступ, и да у одговарајућем року одговори на сваки разуман захтев за рашчлањени приступ локалној петљи и приступ уопште;
- 3) не укида већ одобрени приступ елементима мреже и припадајућој инфраструктури;
- 4) омогући слободан приступ техничким интерфејсима или другим кључним технологијама неопходним за пружање услуге рашчлањеног приступа локалној петљи;
- 5) омогући колокацију, односно други облик заједничког коришћења припадајућих средстава;
- 6) омогући приступ системима оперативне подршке или сличним софтверским системима, ради обезбеђивања лојалне конкуренције у пружању услуга електронских комуникација;
- 7) обезбеди међуповезивање мрежа и припадајућих средстава.

Оператор корисник услуге приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава треба да користи и плаћа само оне компоненте које су му потребне ради пружања услуга својим крајњим корисницима, при чему је Телеком Србија а.д. у обавези да транспарентно објави услове и цене у форми стандардне понуде. Агенција констатује да се обавеза Телеком Србија а.д. да омогући локални приступ елементима мреже који се пружа на фиксној локацији односи на дељени и потпуни рашчлањени приступ локалној петљи, уз неопходан приступ мрежној инфраструктури и колокацију. Агенција закључује да је веома важно то што је Телеком Србија а.д. у обавези да омогући заједничко коришћење кабловске канализације.

Услуга изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) се мора, у складу са расположивим техничким могућностима пружаоца услуге, понудити оператору кориснику уколико у кабловској канализацији не постоји расположиви слободан простор. Одговарајуће техничко решење за приступ кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) мора зависити како од могућности оператора пружаоца услуге тако и од избора оператора корисника.

Услуга приступа кабловској канализацији, у складу са међународном праксом, мора подразумевати и услугу приступа кабловској канализацији ради полагања каблова у цеви пречника до 40 mm, односно до 20 mm. Приступ кабловској канализацији мора бити искључиво руковођен слободним простором у оквиру цеви и не може се условљавати минималним бројем цеви на одређеним деоницама.

Приликом оцењивања оправданости захтева за рашчлањени приступ локалној петљи и приступ уопште, Телеком Србија а.д. треба да се руководи принципом недискриминације и техничким могућностима сопствене мреже.

Обавеза да се не укида већ одобрен приступ локалној петљи односи се на сигурност коју оператор корисник мора да има у односу на коришћење одобреног рашчлањеног приступа локалној петљи и приступа уопште. Укидање већ одобреног приступа могло би да доведе до штете и повећања трошкова оператора корисника, што би угрозило његово пословање и конкурентност у односу на Телеком Србија а.д.

Телеком Србија а.д. нема могућност да једнострано укине већ одобрен приступ локалној петљи, колокацију или приступ инфраструктури, већ само у случају када се договори са оператором корисником. У случају да Телеком Србија а.д. намерава да укине одобрени приступ, услед укидања постојеће мреже, замене технологије или слично, а да при том није постигао договор са оператором корисником, дужан је да оператора корисника и Агенцију обавести две године унапред о намерама укидања приступа. На овај начин оператор корисник приступа би имао довољно времена да донесе одговарајуће пословне одлуке и да пронађе начин да настави са пружањем услуга својим корисницима. Овом одредбом штите се права оператора корисника и обезбеђује се предвидивост његовог пословања, а самим тим штите се развој конкуренције и интереси крајњих корисника.

Полазећи од чињенице да је реализација приступа локалној петљи веома сложена и скупа без могућности колокације, односно других облика заједничког коришћења, Агенција обавезује Телеком Србија а.д. да обезбеди заједничко коришћење простора (колокацију) и остале комуникационе опреме и инфраструктуре, а посебно заједничко коришћење кабловске канализације.

Колокацијом се оператору кориснику омогућава приступ одређеној издвојеној петљи на локацији главног разделника, тако што оператор корисник на тој локацији поставља опрему којом повезује издвојене локалне петље са својом мрежом (врши концентрацију, дистрибуцију и сл. на месту разделника).

Телеком Србија а.д. је у обавези да оператору кориснику омогући избор врсте колокације, у зависности од захтева оператора корисника и расположивости инфраструктуре. У случају да Телеком Србија а.д. није у могућности да оператору кориснику понуди физичку или виртуелну колокацију на локацији главног разделника, у обавези је да му обезбеди коришћење удаљене колокације.

Телеком Србија а.д. је у обавези да омогући приступ ИТ системима за подршку оператору кориснику у циљу његовог ефикасног рада, могућности увида и контроле услуга које добија. Приступ ИТ системима треба да буде једноставан и лак за операторе кориснике, што се постиже преко *web* интерфејса. Приступ ИТ системима треба оператору кориснику да пружи увид у стање његових захтева за рашчлањени приступ локалној петљи, увид у рачуне, стања и текућа одржавања која су тичу услуга које добија, као и могућност да прати статус пријављене сметње.

Телеком Србија а.д. је у обавези да за рашчлањени приступ локалној петљи, приступ инфраструктури и колокацију обезбеди заједничко коришћење свог простора, коришћење инфраструктуре и остале комуникационе опреме, а нарочито да оператору кориснику обезбеди водове за приступ до тачака међуповезивања. Без ове обавезе Телеком Србија а.д. оператору кориснику би било веома тешко (у неким случајевима и немогуће) да користи услуге локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији.

Одређивање обавезе Телеком Србија а.д. да омогући приступ и коришћење елемената мреже и припадајућих средстава је оправдано и пропорционално. Уколико Телеком Србија а.д. не би била одређена ова обавеза, оператори корисници би отежано користили велепродајну услугу локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији и били би ограничени у ширини пружања услуга, што би се на крају одразило на развој ефикасне конкуренције и на интересе крајњих корисника.

5. Обавеза контроле цена и примене трошковног рачуноводства

У складу са одредбама члана 68. Закона, Агенција одређује Телеком Србија а.д. као оператору са ЗТС на релевантном тржишту, обавезу контроле цена и примене трошковног рачуноводства приликом формирања цена услуга које су саставни део релевантног тржишта. Телеком Србија а.д. је у обавези да на релевантном тржишту формира цене услуга које су

трошковно засноване и у свему у складу са општим актом Агенције којим се регулише примена трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавање од стране оператора са ЗТС у области електронских комуникација. У одређеним случајевима, Агенција може применити и друге методе контроле цена, уколико се утврди да је цена заснована на трошковном принципу значајно виша од цена упоредивих услуга код осталих оператора у земљи и окружењу.

На основу наведеног, Телеком Србија а.д. је у обавези да сваку регулаторну обавезу утврђену овим решењем извршава на начин одређен овим решењем, те је одлучено као у ст. III. до VII. диспозитива овог решења.

Такође, Телеком Србија а.д. је у обавези да у року од шездесет (60) дана од дана пријема захтева Агенције, сачини и објави нову Стандардну понуду за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи и нову Стандардну понуду за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима у складу са општим актом Агенције који ближе прописује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда, те је одлучено као у ставу VIII. диспозитива овог решења.

Даље, Агенција је у поступку који је претходио доношењу решења, оператору Телеком Србија а.д. предочила чињенице и околности које су од значаја за одлучивање у овој управној ствари и омогућила да у остављеном року од петнаест (15) дана, достави документацију и/или друге доказе за које сматра да су релевантни за одлучивање, а сагласно одредбама члана 22. став 3. Закона и чл. 11, 102. и 106. став 5. ЗУП-а.

Поводом обавештења Агенције са захтевом за изјашњење број: 1-03-34900-2/18-8 од 29.10.2018. године, Агенција је примила изјашњење оператора Телеком Србија а.д. број: 490429/1-2018 од 14.11.2018. године, на чињенице и околности од значаја за доношење решења о одређивању оператора са ЗТС на veleпродајном тржишту локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, у коме се наводи да је у Извештају о анализи тржишта, у тачки 3.1.4.3, услуга изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) прецизније дефинисана: „У случају у коме приступ грађевинској инфраструктури (кабловској канализацији) није доступан због економских, техничких или разлога непостојања слободног капацитета, постоји могућност коришћења приступа оптичком влакну без преносне опреме, тамо где је оно расположиво. Другим речима, уколико опреми, уређајима, тачкама повезивања и тачкама концентрације мреже приступ није могуће обезбедити путем кабловске канализације, приступ се обезбеђује применом других доступних техничких решења, укључујући и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*)“. Телеком Србија а.д. је истакао да ова обавеза, која ће бити саставни део решења о одређивању оператора са ЗТС, мора бити усклађена са Извештајем о анализи предметног тржишта. Такође, Телеком Србија а.д. је навео да је неопходно да се предметним решењем прецизира да се обавеза изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) односи само на случајеве реализације услуге приступа локалној петљи. Телеком Србија а.д. је у свом изјашњењу навео и да је у оквиру јавних консултација поводом Извештаја о анализи тржишта доставио коментар да је потребно да се прецизира да слободан

простор у кабловској канализацији не укључује простор који је неопходан за потребе одржавања односно реализације планираних инвестиција Телеком Србија а.д. У коначном Извештају о анализи предметног тржишта, објављеном на интернет страници Агенције, Агенција се у одговору на коментар Телеком Србија а.д. изјаснила да „*уважава наведени коментар, уз одговарајуће измене у тексту Извештаја о анализи*“, те је Телеком Србија а.д. указао да се у тексту обавештења са захтевом за изјашњење не види да је Агенција уважила овај коментар Телеком Србија а.д. и навео да је потребно да овај коментар буде уважен у решењу о одређивању оператора са ЗТС.

Поводом навода изнетих у изјашњењу Телеком Србија а.д. који се односе на потребу усклађивања обавезе приступа и пружања услуге изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) са текстом Извештаја о анализи тржишта, Агенција указује да се цитирани текст из Извештаја о анализи тржишта налази у одељку у којем се врши дефинисање предметне услуге, а да је обавеза пружања услуге изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) наведена у посебном поглављу на следећи начин: „*Услуга изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (dark fiber) се мора, у оквиру расположивих техничких могућности пружаоца услуге, понудити оператору кориснику уколико у кабловској канализацији не постоји расположиви слободан простор. Одговарајуће техничко решење за приступ кабловској канализацији, и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (dark fiber) мора зависити како од могућности оператора пружаоца услуге тако и од избора оператора корисника*“, те Агенција сматра да не постоји потреба да се дефиниција услуге уноси у садржину саме обавезе. У погледу захтева Телеком Србија а.д. да се прецизира обавеза изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) тако да се односи само на случајеве реализације услуге приступа локалној петљи, Агенција подсећа да је утврдила да велепродајно тржиште локалног приступа укључује следеће услуге: рашчлањени приступ локалној петљи који се може се реализовати као: потпуни рашчлањени приступ и дељени рашчлањени приступ; приступ мрежној инфраструктури, која подразумева приступ кабловској канализацији и колокацију и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*). У оквиру Извештаја о анализи предметног тржишта, указано је да само обезбеђивање рашчлањеног приступа локалној петљи није довољно да би оператор корисник својим корисницима могао да пружи услуге под конкурентним условима, већ се оператору кориснику мора обезбедити могућност да изврши повезивање локација на којима пружа услугу рашчлањеног приступа својим крајњим корисницима са осталим деловима своје мреже. У складу са Експланаторним меморандумом (страна 42, фуснота 54), Извештај о анализи предметног тржишта дефинише да се услуга изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) мора, у оквиру расположивих техничких могућности пружаоца услуге, понудити оператору кориснику уколико у кабловској канализацији не постоји расположиви слободан простор, како би се оператору кориснику обезбедио приступ опреми, уређајима, тачкама повезивања и тачкама концентрације мреже за приступ. Имајући у виду претходно наведено, предлог да се предметним решењем прецизира да се обавеза изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (*dark fiber*) односи само на случајеве реализације услуге приступа локалној петљи, не може бити усвојен. У вези са захтевом

Телеком Србија а.д. за прецизирањем да слободан простор у кабловској канализацији не укључује простор који је неопходан за потребе одржавања односно реализације планираних инвестиција Телеком Србија а.д., Агенција указује да ће се дефинисање слободног простора у кабловској канализацији извршити у новој Стандардној понуди за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима, имајући у виду да је то начин на који поступају друге земље у Европи, а Агенција је у Извештај о анализи, у тачки 6.1, унела поменуте измене којима се презира да ће то бити дефинисано наведеном стандардном понудом.

Као што се из напред наведеног може закључити, Агенција је у поступку одлучивања у потпуности ценила пристигло изјашњење оператора, у вези са одређивањем оператора са ЗТС на релевантном тржишту, размотрила изнете примедбе и сугестије и поводом истих заузела став који је дат у образложењу овог решења.

Надлежност Агенције да одлучује о правима и обавезама оператора и корисника прописана је одредбом члана 8. став 1. тачка 2) Закона.

Одредбом члана 17. Закона и члана 21. Статута Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге („Службени гласник РС“, бр. 125/14 и 30/16, у даљем тексту: Статут), прописано је, између осталог, да директор Агенције заступа и представља Агенцију и да је одговоран за законитост њеног рада.

Одредбом члана 22. Закона и члана 28. Статута, регулисано је одлучивање о правима и обавезама оператора и корисника, односно, између осталог, прописано је да Агенција о правима и обавезама оператора и корисника из овог закона одлучује решењем које доноси директор Агенције.

На основу наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно сагласно члану 22. став 4. Закона и против истог се може тужбом покренути управни спор пред Управним судом, у року од 30 дана од дана његовог достављања.

ДИРЕКТОР
Владица Тинтор

Достављено:

- Предузећу за телекомуникације Телеком Србија а.д.,
Таковска 2, Београд;
- Сектору за анализу тржишта и економске
послове - Служби за анализу тржишта и рачуноводство трошкова;
- Архиви.